

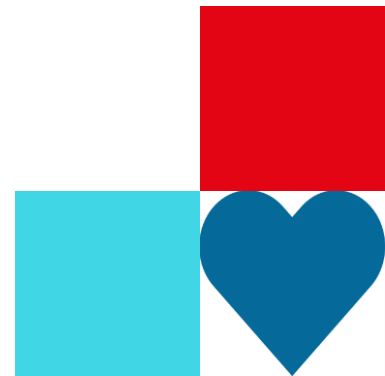

ERC Guidelines 2025: Etika a péče o přeživší

MUDr. Jana Djakow, Ph.D., FERC

Konflikt zájmů

1. Žádný finanční konflikt zájmů
2. Klinika dětské anesteziologie a resuscitace, Fakultní nemocnice Brno a Lékařská fakulta Masarykovy Univerzity, Brno
3. Ústav simulační medicíny, Lékařská fakulta Masarykovy Univerzity, Brno
4. Následná intenzivní péče pro děti, Nemocnice Hořovice
5. Paediatric Life Support Science and Education Committee
European Resuscitation Council
6. Předsedkyně České resuscitační rady

ERC Guidelines 2025

www.erc.edu

Available online at ScienceDirect

Resuscitation

journal homepage: www.elsevier.com/locate/resuscitation

Practice Guideline

European Resuscitation Council Guidelines 2025 Ethics in Resuscitation

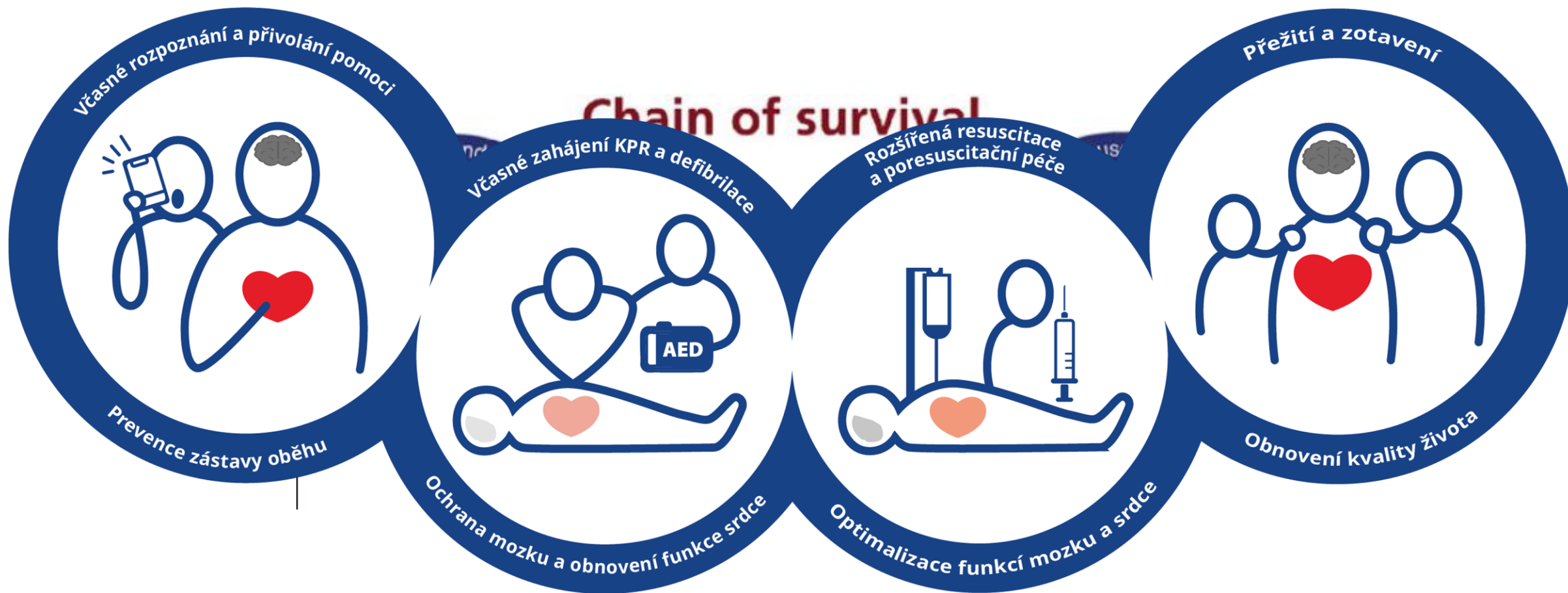

***Violetta Raffay^{a,b,1}, Johannes Wittig^{c,d,1}, Leo Bossaert^e, Jana Djakow^{f,g,h},
Therese Djärv^{i,j}, Ángel Estella^{k,l}, Ileana Lulic^m, Spyros D. Mentzelopoulosⁿ,
Koenraad G. Monsieurs^o, Patrick Van de Voorde^p, Kasper G. Lauridsen^{c,q,*}, and the
ERC Ethics in Resuscitation Collaborators***

Abstract

These Guidelines of the European Resuscitation Council (ERC) on Ethics in Resuscitation provide evidence-informed recommendations on the ethical considerations of resuscitation, focusing on advance care planning, the involvement of bystanders and first responders, family presence during resuscitation, termination of resuscitation, and ethical considerations for systems, education, research, and low-resource settings. The recommendations in this chapter are informed by the Consensus on Science and Treatment Recommendations (CoSTR) by the International Liaison Committee on Resuscitation (ILCOR), focused reviews by the ERC Ethics Writing Group of the ERC Guidelines 2025 on Ethics in Resuscitation, and expert consensus within the writing group.

Širší obraz

ETIKA V RESUSCITACI KLÍČOVÁ SDĚLENÍ

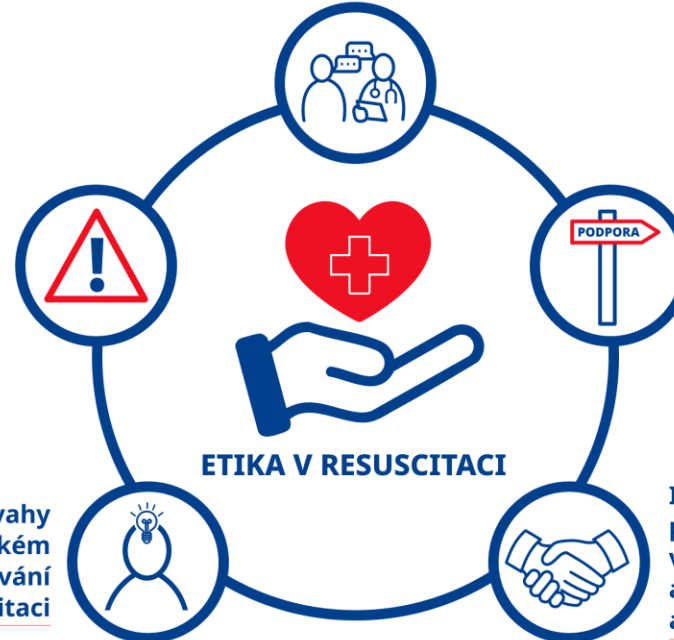
Podpořte pacienty v uvědomění si a sdílení
jejich hodnot a preferencí jako
součásti plánování budoucí péče včetně
zahrnutí případných rozhodnutí
o nezačínání resuscitace

Ukončení resuscitace by mělo být
provedeno s využitím holistického
přístupu, který bere do úvahy
kombinaci situace, všech
prognostických
faktorů a preferencí pacienta

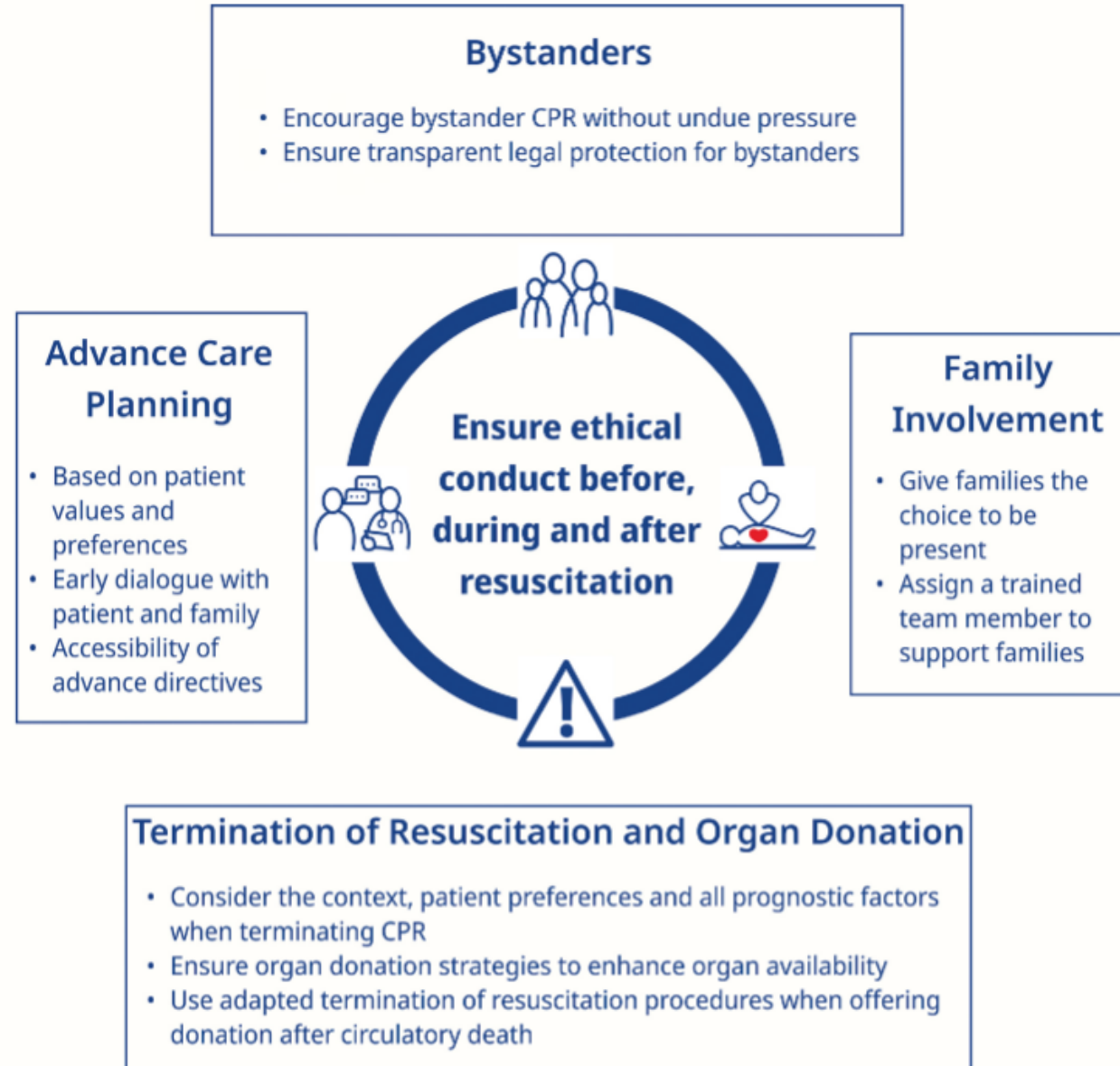
Zařadte etické úvahy
a komunikaci o etickém
rozhodování do vzdělávání
v resuscitaci

Poskytujte etické vedení, zavádějte
opatření pro dostupnost
psychologické podpory a realizujte
osvětové aktivity k odstranění
morální a psychické zátěže u rodin,
příhlížejících, zachránců a first
responderů

Informujte veřejnost o právních
předpisech týkajících se výzkumu
v urgentní medicíně a zapojte pacienty
a veřejnost do přípravy, tvorby
a šíření výzkumu

ETHICAL CONSIDERATIONS BEFORE, DURING AND AFTER RESUSCITATION

Klinická doporučení I

- Zdravotnické systémy by měly nabídnout ACP všem pacientům, kteří chtějí diskutovat o cílech péče
- Integrujte pokud možno rozhodnutí neresuscitovat do širšího konceptu plánu budoucí péče
- Předpokladaná rozhodnutí o zahájení/nezahájení KPR mají být přijata bez ohledu na dobu přijetí u všech pacientů s významným rizikem srdeční zástavy. U ostatních pacientů je přijatelné odložit plánování diskuze na denní dobu.
- Dokumentace DNACPR má být založena na některém z dříve uvedených tří principů (etické zdůvodňování)

Klinická doporučení II

- U pacientů s kognitivním deficitem má být do diskuzí přizván pečující, aby byl zajištěn budoucí soulad s cíli péče v průběhu času
- Nabízejte pacientům možnost osobního vzdělání se v oblasti plánování budoucí péče, než zahájíte diskuze na toto téma
- Dokumentujte plány budoucí péče konzistentně a tak, aby byly k dispozici v případě nutnosti urgentní péče (elektronické registry, standardizované šablony)
- Používejte ACP k vyjádření přání, které léčebné postupy a intervence nemají být prováděny, pokud dojde k přijetí do nemocnice na konci života

ADVANCE CARE PLANNING - IT'S ABOUT ME

Advance care planning helps you think about and share what matters to you. This way, your loved ones and doctors will know what to do if you're very sick and can't make decisions yourself.

Klinická doporučení III

- ACP přehodnocujte pravidelně a taktéž kdykoliv se situace pacienta změní
- Umožněte pacientům, pečujícím osobám a rodině pochopit preference, protože vzájemné pochopení může zlepšit rozhodovací proces
- Organizujte místní vzdělávací skupiny, které se budou soustředit na dovednosti a kompetence důležité při rozhovorech o cílech péče
- Trénink komunikačních dovedností by měl být součástí profesionálního rozvoje všech zdravotnických pracovníků, kteří se mohou podílet na plánování budoucí péče a rozhodování na konci života

Ukončování resuscitace

Kdy ukončit?

- Pacientka 45 let, zástava beze svědků, TANR do příjezdu ZZS (12 minut), po připojení defibrilátoru asystolie...
- Pacient 72 let, domov důchodců, zástava beze svědků, TANR do příjezdu ZZS, AED připojen, žádný výboj, při příjezdu PEA...
- Resuscitujete 10 minut, PEA, kapnografie 15 mmHg, před zástavou pacient pohyblivý, orientovaný ...
- Resuscitujete 20 minut, asystolie...

“

Etika na
úrovni
systémů a
vzdělávání!

Základní východiska

- Etická připravenost poskytovatelů zdravotnické péče je nízká (ACP, DNACPR, TOR, shared decision-making), přičemž současný systém ukazuje výrazný nedostatek ve výuce etiky a institucionálních předpisech, což má za následek morální distres zdravotníků
- 2021: GLs zdůraznily důležitost zahrnovat strukturované etické zdůvodňování do výuky resuscitace tak, aby je dokázali zdravotníci aplikovat v časově kritických a náročných situacích, ale praxe zatím toto doporučení dostatečně nereflektovala
- Etické zdůvodňování není vrozená dovednost je třeba trénovat, přičemž simulační výuka se zdá být vhodným nástrojem pro kontrolovanou expozici etickým dilematům
- Výzvy v etickém „tréninku“ ale dalece přesahují pouze individuální potřeby, změny jsou potřeba také na úrovni systémů a institucí
  - Establish ethical oversight mechanisms within resuscitation policies to promote patient-centred, transparent, and ethically sound decision-making at institutional levels.

Strukturované vzdělávání v etických principech

Co trénovat	Definice	Zásadní fokus nebo přínos	Příklady
Základní znalosti a principy	Základní etické principy nezbytné pro resuscitaci: ACP, DNACPR, shared decision making, TOR	Výuka základních konceptů a rámců před jejich aplikací do klinické praxe	Přednášky a online moduly
Etické zdůvodňování (kritické myšlení a zvažování etických dilemat)	Posiluje dovednost rozhodování tím, že zdravotníkům pomůže analyzovat komplexní resuscitační scénáře a aplikovat do nich etické zdůvodňování	Důraz na křížové myšlení a řešení problému při rozhodování v průběhu resuscitace nebo před ní. Důraz na možnost ovlivnění rozhodování našimi vlastními hodnotami.	Dilemata v etickém rozhodování – vážení autonomie pacienta vs. možným iatrogenním poškozením v situaci ukončení resuscitace. Role-play sdíleného rozhodování s rodinou.

Strukturované vzdělávání v etických principech

Co trénovat	Definice	Zásadní fokus nebo přínos	Příklady
Etická připravenost (rezilience, zvládání morálního distresu a systémové změny)	Vyvíjí strategie, jak zvládat morální distres, etická dilemata a institucionální překážky	Fokus na zvládání etického stresu a systémových překážek (např. právní nejistota...)	Simulační trénink: scénáře s vysokým stresem, kde je třeba činit rozhodnutí v reálném čase Workshop na zvládání morálního distresu a etických konfliktů při ukončování resuscitace
Výuka na úrovni institucí a politik (standardizace etického rozhodování napříč segmenty zdravotnictví)	Porozumění místní legislativě a institucionálním předpisům, lokálním etickým rámcům	Zaměřuje se na porozumění etickým strategiím, zajištění konzistence při aplikaci základních principů	Workshop zaměřený na vytváření etických strategií pro institucionální předpisy pro TOR, DNACPR Review skutečných situací v EMS, ICUs a EDs

“

Co můžeme
udělat pro
přeživší a
spolupřeživší?

[home](#)
[about](#)
[resources](#)
[contact](#)

A new community for all affected by cardiac arrest

Hope. Healing. Home.

[Enter The Community >>](#)

Effective Peer Support

[Shop](#)
[Donate](#)

[Information](#)
[Get Support](#)
[Get Involved](#)
[For Professionals](#)

[home](#) | [For Professionals](#) | [Survivorship Quality Standards](#)

Survivorship Quality Standards

A New Era of Care: The RCUK Quality Standards

Sudden Cardiac Arrest UK proudly highlights the newly released [Quality Standards for Care and Rehabilitation of Cardiac Arrest Survivors and Key Supporters](#) from the [Resuscitation Council UK \(RCUK\)](#). These guidelines mark a significant milestone in cardiac arrest care in the UK and represent a collaborative effort between medical professionals and those with lived experience.

Why These Standards Matter

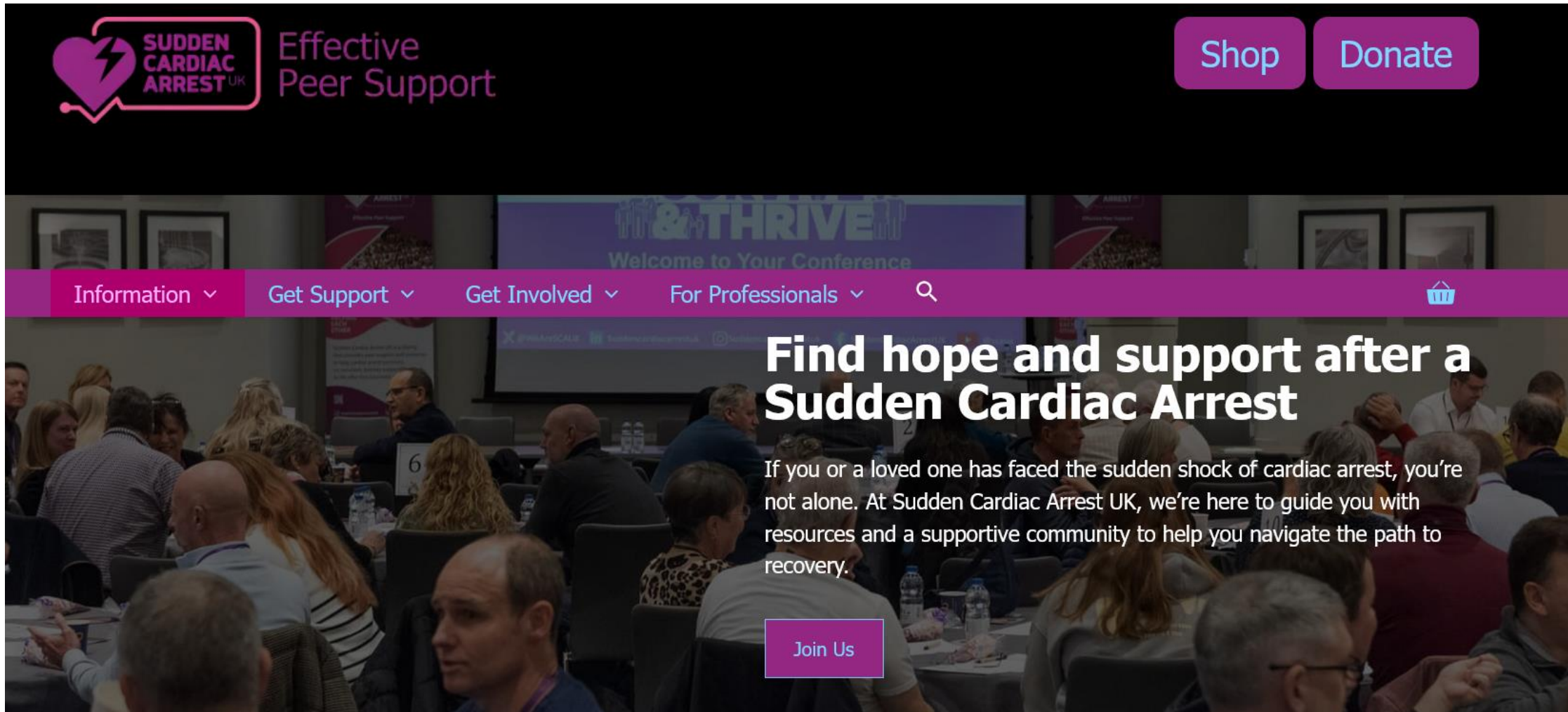
This Section

- [Cardiac Arrest Registries](#)
- [Research](#)
- [European Statistics](#)
- [Survivorship Quality](#)

Péče o přeživší, bystandery a rodinné příslušníky

- Přeživší mohou trpět úzkostmi, depresemi, posttraumatickou poruchou, post-intensive care syndrom
- Mohou se potýkat s dlouhodobými následky, které mají významný vliv na kvalitu jejich života
- Péče by neměla končit návratem oběhu, přijetím do nemocnice ani propuštěním z nemocnice
- Totéž platí pro co-survivors a key supporters
- Málo zatím víme o psychologických důsledcích srdeční zástavy na přihlížející, laické záchránce a first respondery

Návrat ke kořenům – humanismus v medicíně

SUDDEN CARDIAC ARREST UK Effective Peer Support

Shop Donate

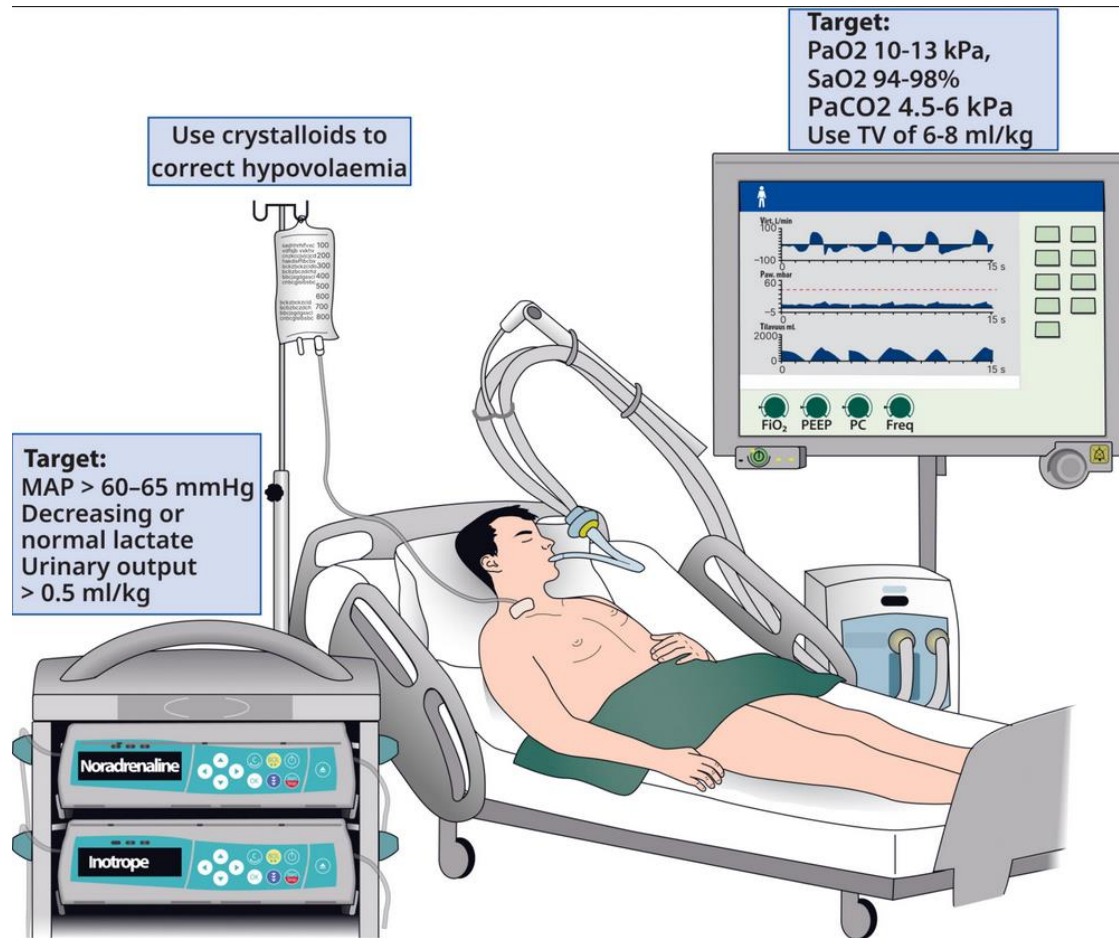
Information ▾ Get Support ▾ Get Involved ▾ For Professionals ▾ 🔍 🛒

Find hope and support after a Sudden Cardiac Arrest

If you or a loved one has faced the sudden shock of cardiac arrest, you're not alone. At Sudden Cardiac Arrest UK, we're here to guide you with resources and a supportive community to help you navigate the path to recovery.

Join Us

Návrat k člověku a společnosti

Medicínská dehumanizace

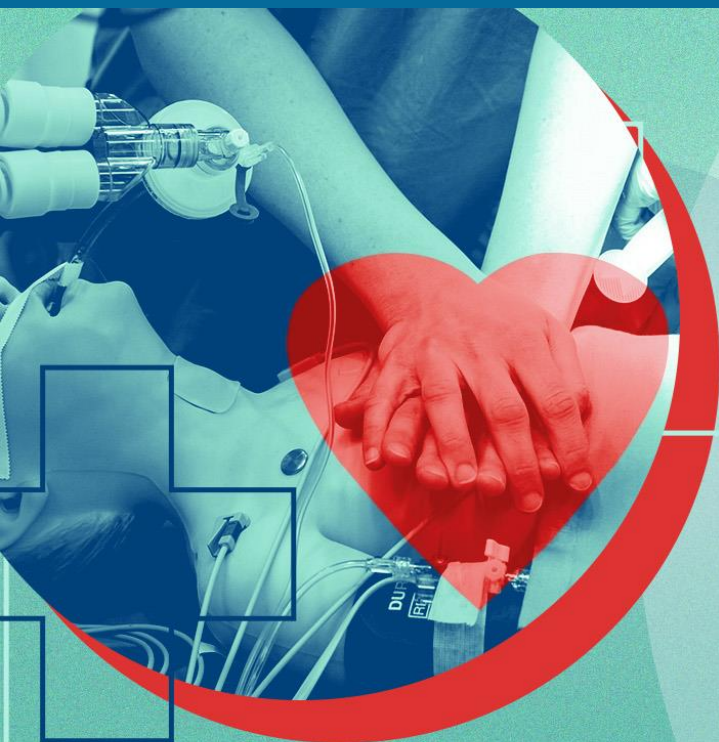
- „Kategorizace“ pacienta
- Mluva na úrovni emocí
- Odborná hantýrka jako štít

Etika

- Spravedlnost (justice) neznamená všechno všem vždycky stejně

Co nás naučili přeživší a spolupřeživší?

- Naučme se mluvit – prevence sekundárních traumat
- Nabízejme přítomnost blízkých při resuscitaci a invazivních zákrocích
- Naučme se používat etické zvažování a zdůvodňování
- Nabídněme časnou podporu (peer, krizová intervence, psychologická intervence, klinický debriefing)
- Nabídněme kontinuální individualizovanou podporu
- Rozvíjejme (skutečnou) péči zaměřenou na pacienta, péče zaměřená na rodinu
- Budujme ambulance následné péče, zaměřme se na koordinaci péče a teaming v medicíně
- Pomozme budovat komunitu

XIV. ODBORNÉ SYMPOSIUM
ČESKÉ RESUSCITAČNÍ RADY

RESUSCITACE 2025

RESUSCITACE
V ROCE GUIDELINES

21. listopadu 2025
Quality Hotel Brno
Exhibition Centre****

Děkuji za pozornost!